

JAGERS BINDEN STRIJD AAN

Om de overlast van wilde zwijnen terug te dringen hebben jagers in de regio Weert een inventieve aanpak uitgedokterd. De methode van wildbeheerend Grenskant krijgt nu ook elders in de provincie navolging. Het zwijn is gewaarschuwd.

Slimme aanpak wilde zwijnen

door Jan Hensels

Al zetten we het leger in, het wilde zwijn krijgen we nooit meer weg uit Limburg." Jager Hubert Stassen van wildbeheerend Grenskant in de regio Weert-Zuid onderstreept nog maar eens hoe succesvol de opmars van het wild zwijn in Limburg van afgelopen jaren is verlopen. Tegelijkertijd spreekt eruit hoe moeizaam het voor jagers vaak is om met de gangbare methodes de aantallen zwijnen beheersbaar te houden. Jagers zitten nu op veel plaatsen wel vijftig uur geduldig in een hoogzittende wagen om een zwijn kunnen omleggen. Een strijd die het zich snel voortplantende zwijn tot dusverre met groot gemak wint.

Tot dusverre, want de strijd lijkt een nieuwe fase in te gaan. De jagers van wildbeheerend Grenskant hebben de afgelopen tijd gewerkt met een inventieve, andere aanpak die volgens Stassen zijn vruchten afwerpt. De jagers zetten bijvoorbeeld eenheden in die snel ter plaatse kunnen zijn, zogenoemde *quick response teams* en ze gebruiken zelf in elkaar gelaste mobiele hoogzitters. "Niets doen was geen optie", legt Stassen uit. Hij schiet dat het 8500 hectare grote beheersgebied in de hoek Weert-Zuid, Stramproy, Tungelroy en Swartbroek de afgelopen jaren vrij plotseling geconfronteerd werd met een opmars van wilde zwijnen. In de jaren 2012-2013 dook slechts een enkel varken op. Een jaar later werden uit het niets opeens zeven zwijnen geschoten en in het seizoen 2014-2015 staat de teller op 62. Zwijnen afkomstig uit het Belgische deel van het grensoverschrijdende natuurgebied Kempen-Broek zorgen volgens Stassen in het Weertse land voor een hausse aan zwijnen. Gelijk opgaand daarmee nam ook het aantal meldingen van overlast toe. Vooral van de kant van agrariërs die met lede ogen aanzagen dat zwijnen weilanden en akkers omploegden en zich te goed deden aan maïs. De jagers van Grenskant besloten de koppen bij elkaar te steken met als centrale vraag: hoe kunnen we de overlast effectiever bestrijden? "Wij hadden het geluk dat onze wildbeheerend meerdere jonge jagers telt met zwart-wildervaring. Jagers die net als ik wel eens in de Eifel of de Ardennen op wilde zwijnen hebben gejaagd." Die ervaren jagers vormen nu de kern van de eenheid die snel ingezet kan worden als een boer met een melding komt van overlast. Snelheid is cruciaal. Als het te lang duurt hebben de zwijnen al het hazenpad genomen. "We alarmen elkaar via een groepsapp. We kunnen binnen een halfuur ter plekke zijn. Het hoeft allemaal niet veel tijd te kosten. Laatst kreeg ik om half tien 's morgens een melding en twee uur later zat ik weer bij een vergadering. Hadden we

wel enkele zwijnen geschoten." Mobile hoogzitters vormen een essentieel onderdeel van de aanpak. De jagers hebben tussen de tien en vijftien oude onderstellen van paardentrails en caravans zelf omgebouwd tot mobiele hoogzitter die snel achter een jeep kan worden gehangen. De hoogzitters hebben ze zelf in elkaar gelast in een schuur van een agrariër. Afstemming met natuurbeherende instanties in de regio is ook wezenlijk voor het slagen. "Ze doen allemaal mee, anders werkt het niet. We hebben afgesproken dat er rustgebieden zijn met daaromheen bufferzones waar wel jacht mogelijk is." De jagers proberen de aanpak steeds verder te verfijnen. Schietgangen in maïsvelen bijvoorbeeld. "We vragen de boeren bij het inzaaien van de maïs een baan vrij te houden waardoor het voor jagers makkelijker is om op zwijnen te schieten die zich in de maïs ophouden."

De jagers hebben gevraagd bij het oogsten van de maïs een deel een tijdje te laten staan, ook al om de schietkans te vergroten. De jagers spelen nog met andere ideeën zoals eventuele inzet van drones met warmtecamera's om zwijnen in maïsvelen op te sporen. De aanpak kost wel geld, erkent Stassen. Aanschaf van nachtkijkers, een setje kost vijftienduizend euro, kogelgeweren voor de zwart-wildjacht en mobiele hoogzitters kosten het nodige. Ze hebben bij provincie en agrariërs aangeklopt voor sponsoring. De provincie en de Koninklijke Nederlandse Jagersvereniging blijken gearmeerd van de andere aanpak in het Weertse land. De jagersvereniging propageert het uitrollen van die aanpak over de rest van de provincie. De komende tijd zal blijken of de Weertse aanpak de aantallen zwijnen in Limburg binnen de perken kan houden.

